

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

RO

Discurs

Bruxelles, 13 octombrie 2016

Discursul domnului Klaus-Heiner Lehne, președintele Curții de Conturi Europene

Prezentarea Raportului anual pe 2015 al Curții de Conturi Europene
în fața Comisiei pentru control bugetar (CONT) a Parlamentului European
Bruxelles, 13 octombrie 2016

În cazul unor eventuale diferențe față de textul scris, prevalează informațiile
transmise oral.

ECA Press

Mark Rogerson - Purtător de cuvânt T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer - Ofițer de presă T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L - -1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Stimată Doamnă Președintă,
Stimată Doamnă Vicepreședintă a Comisiei,
Stimați Deputați ai Parlamentului European,

Îmi face o deosebită onoare să vă prezint Raportul anual pe 2015 al Curții de Conturi Europene astăzi, în prima lună din primul meu an ca președinte al Curții.

O serie de evenimente survenite de la sfârșitul anului 2015 au zdruncinat din temelii Uniunea Europeană, determinându-ne să intrăm într-o fază de introspecție. Întrebarea care ne preocupă pe toți este următoarea: de ce atât de mulți cetățeni întorc spatele proiectului european? Eu cred că un posibil răspuns la această întrebare este faptul că noi, instituțiile europene, am pierdut, într-o anumită măsură, încrederea cetățenilor noștri. În lunile și anii care urmează, provocarea majoră pe care trebuie să o înfrunte UE este de a redobândi această încredere pierdută. Iar eu consider că un rol important în acest proces va fi jucat și de Curtea de Conturi Europeană. Așadar, în cele câteva minute care urmează, aș dori să privesc în viitor către ceea ce trebuie făcut, precum și să arunc o privire în trecut pentru a vă prezenta constatările raportului nostru pe 2015.

Este evident că o reformă este necesară. Dar, indiferent de forma pe care o va lua aceasta, ea trebuie să fie construită pe temelii financiare solide. Buna guvernare financiară rămâne la fel de importantă, indiferent dacă UE va avea 28 sau 27 de state membre. În opinia Curții, patru elemente prezintă o importanță deosebită în acest context.

În primul rând, UE trebuie să țină o contabilitate riguroasă. Nu ne putem aștepta ca cetățenii să ne acorde încredere dacă nu sunt convinși că banii lor sunt folosiți cum trebuie și că ținem o evidență riguroasă a modului în care procedăm.

Conturile UE aferente exercițiului 2015 au fost întocmite în conformitate cu standardele internaționale și prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă. Prin urmare, Curtea a fost în măsură să formuleze, și pentru acest exercițiu, o opinie fără rezerve privind fiabilitatea acestor conturi.

Cu toate acestea, trebuie precizat că sumele de bani care urmează să fie plătite în exercițiul curent și în cele viitoare se situează în continuare la un nivel foarte ridicat. Comisia nu a elaborat o previziune a fluxurilor de numerar care să acopere următorii șapte până la zece ani. O astfel de previziune ar permite părților interesate să anticipeze cerințele viitoare în materie de plăți și prioritățile bugetare. Ea ar contribui și la restabilirea încrederii. Previziunea pe termen mediu privind plățile elaborată de Comisie reprezintă un pas în direcția cea bună.

În al doilea rând, UE trebuie să se asigure că regulile sale financiare sunt aplicate corect.

Este adevărat că banii care intră și care ies din bugetul actual al UE sunt corect înregistrați, dar fondurile continuă să fie afectate de prea multe erori în faza cheltuirii lor, în cea mai mare parte în statele membre. Pentru plățile aferente exercițiului 2015, nivelul de eroare estimat, care măsoară nivelul neregularităților, este de 3,8 %. Această cifră este, în linii mari, asemănătoare cu cele constatate pentru ultimele exerciții, dar ea continuă să depășească pragul de semnificație fixat de Curte la 2 %.

Din nou, cele mai ridicate niveluri de eroare estimate au fost detectate în cadrul cheltuielilor din domeniul Coeziune economică, socială și teritorială (5,2 %) și în domeniul Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă (4,4 %). Cheltuielile administrative au înregistrat cel mai scăzut nivel de eroare estimat (0,6 %).

Vestea cea bună este că acțiunile corective aplicate de autoritățile statelor membre și de Comisie au avut un efect pozitiv asupra nivelului de eroare estimat. În lipsa lor, acest nivel ar fi fost de peste 4 %.

În plus, Comisia a prezentat o evaluare a impactului pe care eventualele acțiuni corective viitoare l-ar putea avea asupra exercițiului 2015.

Dar, deși Comisia a luat măsuri pentru a-și îmbunătăți evaluarea riscurilor și a impactului acțiunilor corective, există în continuare loc de ameliorare.

Recuperarea unui volum suficient de fonduri astfel încât nivelul de eroare să coboare sub bara de 2 % ar fi o reușită lăudabilă, dar ne păstrăm convingerea că este preferabil să prevenim decât să reparăm.

Pentru contribuabilul european ar fi mult mai avantajos ca statele membre și Comisia să cheltuiască o mai mare parte din fonduri așa cum trebuie încă de la început, decât să fie nevoite ulterior să investească timp, eforturi și alți bani pentru a recupera fondurile după detectarea unor greșeli.

Dacă ar fi utilizat toate informațiile aflate la dispoziția lor, Comisia, autoritățile statelor membre sau auditorii independenți ar fi putut preveni sau detecta și corecta o parte semnificativă a erorilor înainte ca plățile aferente să fie efectuate.

În plus, rezultatele activității noastre de audit sugerează că erorile ar putea fi reduse și mai mult dacă s-ar îmbunătăți concepția schemelor de finanțare.

Unul dintre principalii factori care influențează nivelul de eroare este reprezentat de diferențele existente în ceea ce privește profilul de risc între, pe de o parte, sistemele bazate pe rambursarea cheltuielilor, în cadrul cărora UE rambursează costurile suportate pentru activități eligibile pe baza unor declarații de cheltuieli prezentate de beneficiari, și, pe de altă parte, sistemele bazate pe drepturi la plată, în cadrul cărora plățile sunt efectuate dacă sunt îndeplinite anumite condiții. Nivelul de eroare în cazul rambursării costurilor (5,2 %) este de cel puțin două ori mai mare decât cel corespunzător sistemelor bazate pe drepturi la plată (1,9 %).

Oamenii nu pot avea încredere într-un sistem pe care nu îl înțeleg. Îmbunătățirea modului în care sunt gândite schemele de finanțare va reduce erorile și va permite oamenilor să utilizeze aceste sisteme cu mai multă încredere.

Stimată Doamnă Președintă, Stimați Deputați,

În această perioadă în care, pentru mulți dintre cetățenii Uniunii, prosperitatea nu este un lucru garantat, aceștia trebuie să știe că fiecare euro cheltuit în numele lor este utilizat în mod corect și optim încă de la bun început.

Aceasta înseamnă, de asemenea, că trebuie să se asigure direcționarea unui volum suficient de fonduri către prioritățile convenite ale politicilor, păstrându-se totodată o rezervă suficientă pentru a permite Uniunii să facă față unei eventuale crize. Aceste două obiective s-au dovedit a fi greu de atins cu mecanismele de care dispunem în prezent.

Predecesorul meu ridicase chestiunea necesității de a se adopta o „abordare complet nouă” tocmai din aceste motive.

Deocamdată, este prea devreme pentru a spune dacă și când această abordare va deveni o realitate. Totuși, am putut analiza deja evaluarea la jumătatea perioadei a programelor actuale de cheltuieli.

Această evaluare conține un număr de propuneri legislative destinate să îmbunătățească flexibilitatea bugetului și să simplifice normele financiare. Curtea își va prezenta avizele cu privire la aceste propuneri la momentul oportun.

Salutăm inițiativa Comisiei Europene de a solicita, din nou, punerea unui accent mai puternic pe rezultate, dar regretăm în continuare faptul că obținerea unui bun raport costuri-beneficii nu constituie deocamdată un aspect luat în considerare. Ajungem astfel la al treilea element al bunei guvernante financiare.

Cetățenii Uniunii doresc și trebuie să vadă că UE obține un bun raport costuri-beneficii prin utilizarea banilor. Ei trebuie să aibă sentimentul că, astfel, beneficiază de rezultate mai bune decât cele pe care autoritățile din țările lor le-ar fi putut obține de unele singure.

Au reușit însă proiectele derulate de UE să ofere un bun raport costuri-beneficii în 2015? Au fost obiectivele lor realiste de la bun început? Au fost rezonabile costurile suportate? – acest caracter „rezonabil” fiind definit în funcție de puncte de referință clare. A fost programul sau proiectul mai costisitor sau mai puțin costisitor decât în cazul în care ar fi fost implementat la un alt nivel de guvernământ?

Acestea sunt întrebări la care este imposibil să se ofere un răspuns simplu atât timp cât nu există mecanisme adecvate de raportare.

Anul acesta, subliniem în raport provocările cu care se confruntă Comisia în ceea ce privește raportarea rezultatelor obținute cu ajutorul cheltuielilor efectuate pentru cercetare și inovare în cadrul programului Orizont 2020.

În ceea ce privește programul Orizont 2020, am constatat că, deși au existat unele îmbunătățiri în comparație cu cel de Al șaptelea program-cadru, capacitatea Comisiei de a monitoriza performanța programului și de a raporta cu privire la aceasta rămâne în continuare limitată. Legăturile dintre cele zece priorități politice noi ale Comisiei și cadrul strategic format din Strategia Europa 2020 și din programul Orizont 2020 trebuie să fie mai bine clarificate. Este posibil ca această lipsă de claritate să afecteze și alte activități ale UE.

S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește indicatorii utilizați de Comisie pentru a măsura performanța, dar există în continuare deficiențe. Obiectivele în materie de gestiune trebuie să fie și ele mai bine dezvoltate de direcțiile generale ale Comisiei.

Dorim să felicităm încă o dată Comisia pentru apelul pe care îl adresează în evaluarea la jumătatea perioadei de a se realiza o raportare mai integrată și mai simplă cu privire la execuția și la gestiunea bugetului UE.

Acest lucru îl recomandăm și noi de mai mulți ani.

De asemenea, am susținut că trebuie mers mai în profunzime atunci când nu se obține un raport costuri-beneficii optim.

Actualmente, dacă se consideră că fondurile au fost cheltuite în conformitate cu normele și contabilizate în mod corect, povestea se oprește aici, însă nu ar trebui să fie așa.

Ar trebui să existe un stimulent real care să încurajeze obținerea unui bun raport costuri-beneficii, în loc să ne mulțumim cu atingerea țintei de utilizare a fondurilor și să ne limităm la a nu încălca regulile.

De altfel, chiar dacă toți banii sunt contabilizați în mod corect și toate regulile sunt respectate, aceasta nu garantează în sine că proiectele finanțate de UE vor obține un bun raport costuri-beneficii.

Atunci când oamenii nu își pot da seama dacă un sistem funcționează în avantajul lor, nu le putem cere să aibă încredere în el.

Ei trebuie să poată vedea rezultate concrete alături de resursele care au fost cheltuite pentru obținerea lor. Relația dintre aceste două elemente – raportul costuri-beneficii obținut – trebuie să devină mult mai clară.

Stimată Doamnă Președintă, Stimați Deputați,

Pentru a beneficia de încredere, este nevoie, în egală măsură, de transparență și de furnizarea unei asigurări, acestea reprezentând cel de al patrulea element al unei bune guvernante financiare.

Comisia trebuie să dea seamă în fața Parlamentului și în fața publicului cu privire la chestiunile importante, iar informațiile prezentate în acest scop trebuie să fie verificate în mod corespunzător și auditate de o entitate independentă.

Cu toate acestea, utilizarea pe scară din ce în ce mai largă a instrumentelor financiare, care nu sunt nici finanțate direct din bugetul UE și nici nu intră în sfera mandatului nostru de audit, prezintă riscuri mai ridicate atât din perspectiva obligației de a se da seamă pentru gestiune, cât și în ceea ce privește coordonarea politicilor și a operațiunilor UE.

Auditurile pe care le desfășurăm nu numai că ne permit să furnizăm o asigurare independentă, ci ne dau ocazia și de a formula recomandări cu privire la modalitățile de îmbunătățire a guvernantei financiare a UE.

O proporție ridicată din recomandările pe care le formulăm sunt acceptate și puse în aplicare de către Comisie.

Deși, în general, există un nivel rezonabil de conștientizare cu privire la recomandările pe care le-am adresat statelor membre, nivelul de urmărire formală a acestora variază în mod considerabil. Drept rezultat, există puține dovezi care să indice că s-au adus schimbări la nivelul politicilor și al practicilor de la nivel național.

Stimată Doamnă Președintă, Stimați Deputați, guvernanta financiară a UE trebuie să fie îmbunătățită. UE trebuie să lanseze reformele adecvate și aceasta, fără întârziere.

Momentul luării unor decizii se apropie cu repeziciune. Urmează să ne prezentăm observațiile și sugestiile cu privire la propunerile Comisiei și așteptăm cu interes ocazia de a le dezbate mai în detaliu.

Dacă dorim să construim un sistem financiar al UE capabil să recâștige încrederea cetățenilor, instituțiile UE trebuie să lucreze împreună. Sunt convins că putem face acest lucru.